

Wat is een omgevingseffectrapport (OER)?

OER voor herziening Omgevingsbeleid 2025

Voor de Herziening Omgevingsbeleid 2025 wordt ten behoeve van de besluitvorming een OER opgesteld. De herziening bevat meerdere mer-plichtige onderdelen en op verzoek van Provinciale Staten (PS) is de plan-mer verbreed naar een oer. In het OER beoordelen we de voorgestelde beleidsontwikkelingen, dus naast de milieueffecten zoals in een mer ook op sociale economische criteria. De precieze beoordelingscriteria zijn terug te lezen in de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)', waarin de reikwijdte van het te ondernemen onderzoek is vastgelegd, die op 14 september 2024 samen met de Startnotitie voor de Herziening Omgevingsbeleid 2025 door PS is vastgesteld. In het OER zullen mogelijk nog aanpassingen gedaan worden aan de beoordelingscriteria om een zo goed mogelijke beoordeling te kunnen geven van de beleidsontwikkelingen.

Onderscheid MER en OER

Wanneer bij een plan of project aanzienlijke effecten op het milieu optreden, moet volgens de Omgevingswet een mer-procedure worden doorlopen en een Milieueffectenrapport (MER) worden opgesteld. De provincie kiest er soms voor een OER te doen in plaats van een MER. Maar wat zijn dat nou eigenlijk? Een milieueffectrapportage ('mer' met kleine letters) is de **wettelijke procedure** waarin de informatie wordt verzameld en openbaar wordt gemaakt zodat het bevoegd gezag (de betreffende bestuurslaag) een besluit kan nemen.

- Een milieueffectrapport ('MER' met grote letters) is het **onderzoeksrapport** met milieu-informatie over het voornemen.
- Een omgevingseffectrapport (OER) en omgevingseffectrapportage (oer) zijn vergelijkbaar met het MER en de mer, maar in een OER worden meer thema's onderzocht, waaronder sociale en economische effecten en het bevat een beschrijving van de huidige en al geplande ontwikkelingen (de referentiesituatie). Deze bredere set aan beoordelingscriteria maakt een OER complexer dan een MER.

Onderscheid MER en OER

Milieueffectrapport (MER)	Omgevingseffectrapport (OER)
Onderzoek naar verplichte thema's op grond van de Europese mer-richtlijn: bodem, archeologie, grond- en oppervlaktewater, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, biodiversiteit, landschap, cultureel erfgoed en klimaat	Naast onderzoek naar de thema's die in een mer worden onderzocht ook onderzoek naar thema's die voortkomen uit duurzame ontwikkeling / brede welvaart, waarin ook sociale en economische thema's worden meegenomen.

Doel van een mer

Doel van een mer is het volwaardig betrekken van milieu-informatie bij de besluitvorming. Daartoe worden in het MER de milieueffecten van het voornemen beschreven en wordt onderzocht of alternatieven, varianten of maatregelen mogelijk zijn. Daarbij ligt de nadruk op het voorkomen van negatieve effecten op het milieu. Onder de definitie van milieu vallen natuur, landschap en leefomgeving.

Daarnaast is een mer ook:

- Een belangrijk instrument in de **participatie** met de omgeving. Het is van belang om het participatietraject aan te laten sluiten op de momenten van de mer-procedure. Zo maak je optimaal gebruik van de contactmomenten met de omgeving.
- De **planologisch-juridische onderbouwing** van besluiten, in het MER wordt de milieu-informatie navolgbaar en goed onderbouwd ten behoeve van het besluit.
- Het **informer** van bewoners en belangenpartijen.

Wanneer een mer-procedure

Wanneer bij een plan of project aanzienlijke effecten op het milieu optreden, moet volgens de Omgevingswet een mer-procedure worden doorlopen en een MER worden opgesteld. Deze MER moet voldoen aan de juiste onderbouwing en wordt getoetst.

Projecten (concrete activiteiten):

In het Omgevingsbesluit zijn de drempels over de omvang van een project vastgelegd. Hieruit volgt welke projecten direct mer-plichtig zijn of dat een mer-beoordelingsplicht geldt.

Een **mer-beoordeling** is een toets om te bepalen of er bij een voorgenomen project (concrete activiteit) mogelijk (belangrijke) nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Als deze niet uitgesloten kunnen worden geldt een **mer-plicht**. De stap van mer-beoordeling kan worden overgeslagen wanneer er direct voor een mer-procedure wordt gekozen.

Beleid en plannen:

Bij beleid of plannen geldt dat een plan-MER moet worden opgesteld wanneer het beleid kaderstellend is voor projecten of besluiten waarbij effecten op het milieu kunnen optreden. Denk aan omgevingsvisies, programma's en de verordening.

De Omgevingswet regelt de mer-procedure en de inschakeling van de Commissie.

Onderscheid plan-mer en een project-mer

Plan-mer	Project-mer
(Kaderstellend) beleid en plannen (omgevingsvisies, programma's, verordeningen en plannen)	Projecten en vergunningen
Strategisch	Concreet
Nut en noodzaak, onderbouwing, alternatieven, kaders	Inrichting, varianten en maatregelen
Globaal, kengetallen, <i>expert judgement</i>	Gedetailleerde berekeningen, past het initiatief binnen beleidskaders en wet- en regelgeving